

maa tage Skade for Hjemgjæld, naar man ikke kender den. Dette er Hovedsætningen, og skjøndt nærværende Lovforslag kun har et lille Omraade, bør det derfor interessere Alle, idet de dert omhandlede Spørgsmaal have Betydning for Alle. Som en Følge deraf troer jeg ogsaa, at man bør see lidt skarpt paa de enkelte Ord i Lovforslaget, og selv om man ikke selv har nogen Tvivl om, hvad Meningen er, dog bør bestræbe sig for at bortrydde enhver Tvivl, som deraf kunde opstaae. Det er med dette Synspunkt for Die, at jeg vil komme til at fremhæve Et og Andet, som seer lidt juridisk ud, hvad jeg beder om Undskyldning for, men det kan ikke undgaaes efter Forholdets Bestaenhed.

Hovedpunktet i Lovforslaget er den første Sætning i § 2, hvori det hedder: „Indførelse i Lovtidsenden skal fra det nævnte Tidspunkt istedetfor Thinglæsning være den almindelige og for Alle forbindende Bekjendtgørelsesform for Love og Anordninger.“ Udtrykket „den almindelige og for Alle forbindende Bekjendtgørelsesform for Love og Anordninger“ er taget fra den ældre Lovgivning, og det kunde saaledes synes at være sikkert og paalideligt, men herved er der en Bemærkning at gjøre, og det er den, at i tidligere Tid, i det absolute Kongedømmes Tid, var det givet, at Kongen kunde undtage, hvad og hvem han vilde fra Lovens almindelige Gyldende. Ved Siden af den almindelige, for Alle forbindende Bekjendtgørelsesform forelaa der nu, fremkaldt ved Pengeforandringen i 1813, en kongelig Resolution af 27de Mai 1813, som opstillede den Sætning og nærmere formulerede den i det Enkelte, at hvad man kaldte „beviistlig Kundskab om Loven“, skulde kunne træde istedetfor den formodede Kundskab til samme, som opnaaedes ved Thinglæsning. Dersom altsaa en Lov eller en kongelig Befaling meddelees Nogen paa en af de i den nævnte kongelige Resolution af 1813 nærmere betegnede Maader, saa skulde den derved opnaaede Kundskab til Loven eller Befalingen medføre den samme Forpligtelse til dens Efterlevelse, som om Loven eller Befalingen var kundgjort ved Thinglæsning. Ved Siden af den alminde-

lige og for Alle forbindende Bekjendtgørelsesform opstillede man altsaa dengang — i en snever Bending og paa Grund af de Vanfæligheder, som Pengeforandringen forvoldte, idet man ikke forud havde været betænkt paa, hvorledes Forholdene skulde ordnes, umiddelbart som Loven derom kom ud — i Form af en almindelig Sætning den af mig nævnte Regel. Skjøndt den aabenbart nærmest kun var fremkaldt ved den Conflict, som Pengeforandringen ganske naturlig gav Anledning til, blev den dog staaende efter at være bleven bekjendtgjort ved Cancelliskrivelsen af 3die Juni 1813, og det blev derefter forsvaret af Drsted som Noget, der stemte med den almindelige Retsopfattelse, at den saakaldte beviistlige Kundskab om en Lov maatte have den samme Virkning som den formodede Kundskab, der opnaaedes ved Thinglæsning. Det er nu min Dverbeviisning — men jeg nævner det her kun som min —, at denne Theori i sit inderste Væsen er falsk og navnlig uforenlig med en constitutionel Forfatning, thi, hvad det kommer an paa, er ikke det, at man veed en Lavs Indhold, og at man veed, at dens Indhold er stadfæstet af Kongen, men hvad man skal vide, det er, fra hvilken Tid det er Lovgivningsmagtens Villie, at denne Lov skal gjælde som Lov. Uagtet det nu er min Mening, at denne ældre Resolution maa ansees som bortfalden ved Grundlovens Udstedelse, tør jeg imidlertid dog ikke paastaae, at dette er almindeligt anerkjendt. Men naar en Foranstaltning som den her foreslaaede skal gives ved Lov, saa vil det være aldeles indlysende, at den omtalte tidligere Sætning umulig kan opretholdes. Lovforslaget gaaer jo nemlig ud paa, at den almindelige Regel skal være den, at, naar den paagjældende Lov ikke selv indeholder nogen afvigende Bestemmelse om, at den skal træde i Kraft til et andet Tidspunkt, end den tidligere eller tidligere — man har vistnok nærmest tænkt paa, at det kunde see tidligere, men Ordene indbefatte ogsaa og det med Foie, at en Lov kan træde tidligere i Kraft, ja der kan tænkes Tilfælde, hvor den maa træde tidligere i Kraft — saa træder Loven i Kraft Ugedagen efter dens Indførelse i Lovtidsenden. Jeg skal her kun i Forbigaaende